

287
469

Nr. akt 202 III/47

Protokół przesłuchania świadka

Dnia 15 września 1947 r. w Lemnie

Sędzia Sledczy _____ rejonu Sądu Okręgowego w _____ z siedzibą

w _____ Sąd Grodzki w Lemnie, Oddział _____

w osobie Sędziego Dr. Dębczewicz

z udziałem Protokółanta apl. Ad. J. Kochanowicz

w obecności stron _____

przesłuchał niżej wymienionego w charakterze świadka — bez przysięgi¹⁾ —

Po uprzedzeniu świadka o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania i o treści art. 107 k.p.k. — oraz o znaczeniu przysięgi, Sędzia odebrał od niego przysięgę na za-
sadzie art. _____ k.p.k. po czym —¹⁾ świadek zeznał, co następuje:

Imię i nazwisko Róża Kalusowska

Wiek 30 lat

Imiona rodziców Józef i Michalina z d. Dykajt

Miejsce zamieszkania Lemno, Państwo Litwa

Zajęcie biurościelca

Wyznanie r. kat

Karalność _____

Stosunek do stron obca

Godziniana Karol Handel, rannam stąd, że była
współpracownicą Karłowiczów od dnia 12 sierpnia 1940r
do 25 kwietnia 1942r. Później od 12 sierpnia do
południowca 1942r. Handel była powołowo
Aufseherin, a następnie Oberaufseherin w
fabryce — w ciemnicy, Odwianta nie podejmując
się w stosunku do Arimark, a w szczególności
niezawidziała Palle, która była jedyń kandydatką
Godziniana Handel stała do czasu z biorem, nika-
ła ofiar, które mogły być polni. Później wielokrotnie

¹⁾ Zbędne wyrazy druku należy przekreślić.
²⁾ W tym miejscu wpisać należy odpowiedź, jeżeli udzielił świadek, po uprzedzeniu go o prawie odmówienia zeznań (art. 104 k.p.k.).

jak podjeżana napolearny wipiniali na drodze
 obrowy, lita je, zmercajacz na niemie, prony
 kypata pmerocione po klatce pierwszej, buncem.
 ja wlatam killekrotwie uderowa go, kwany
 jmer podjeżana w czasie apelu. Podjeżana
 handel duobita stali z pmer-willeim, ktorym
 pmerupa wipinarki. Podjeżana handel lita
 jmer cety czas nego polytu w Ravensbrück
 "Oberchenin" w ciemny, komaony w mijsiu
 w ktorym wipinarki odnadywaly kany na jmeri-
 niemie pmerocione regulam, uobowocum. Ja
 nie nodniam odbricie w ciemny, lecz wiadom
 mi z opowiadani kony wipinarki, ktore lam
 pmerlywaly, ze notaly w obrotu sposob polite
 jmer podjeżana. Na stancie byy widniam stady
 polica w wipinark, porowaj, ych z ciemny
 ktore obzymaly kany choty w ilosci od 25-100
 uderow jaly gwore, wglenie bronzolice.
 Egrelunje ze obzymaly ni wome w ktorli i jilti
 kadejst tygodnia. Zely zagumy jli bitych
 wipinark, podjeżana brata do ciemny dwa
 jay, ktore pmerocionawawa egrelunji jmer handel
 mrelaty zagumy jli bitych ofiar. Z tydz
 jabitych ofier handel wipinark, pmerocionam sobie
 tydz narwiles kowiceny klyty ramionkaty
 obicnie w kramatwach ul. Pomnicka 10,
 w 1941 roku, dotadniejny daty nie pamietam podje-
 nana portata, "Oberaufseherin" w obow w Ravensbrück
 i w owas to wra z komandantem Obow Koeglem
 organizowala transporty tak zwane "w mernane".

Matuszanka Leuaty

1471

Polegają one na tym, że myśleliś dionych, wy
to fryganie, wy miyslowo, miedolnych do fray
wyrobow autam ciscarowym i mierzonym
kierunku, a po pierwszym czasie rodiny obrymoway
wiadomosc z oboru, ze osoby te zamasty na
gorki i na serce.

Podjezana Mandel Konstata z wy wstady jaly miasta
w obwie, balre w ten sposob, ze odwierata wpi-
miarlowa rykowosc na okres 2-3 dni, summaie
je do stana na placu oborowym juze killekmasie
gobim, i dencem, lube urowie, w riedkity odieriy.

Pacto karata oinar' na wydrobniejze przewiezienie
wiony wipuszkow, golac iu gion, i byta Polli
juz kardym wpatkaniu wyworskami w rodajiu,
"Faschunde" Polnische Schwelme, Polnische Bande,
"Banditen Kisthaufen".

W tym miejscu prosby, ze nie wiem czy konimie
lytra byta polita juze Mandel, lecz wiem napewno
ze niedziata w ciemnicy na giodowce.

Pacto remaj ze podjezana Mandel miata podoras
wrezo polytin w obwie w Ravensbrück opim, najbardziej
obratuej sadystli.

p. o. t. z.

Naturwosta Duzata

Zaluzowus.

Storklowne

Protokolant

~~.....~~
Lytra